

कृषि उन्नती योजना - राष्ट्रीय शाश्वत शेती
अभियान (NMSA) सन २०१५-१६ अतर्गत
अवर्षण प्रवण क्षेत्र विकास (RAD) घटक
राज्यात राबविण्यासाठी रु.१६.६६ कोटी
निधीच्या कार्यक्रमास वित्तीय मान्यता
देण्याबाबत...

महाराष्ट्र शासन
कृषी, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: शाशेअ -२०१५/प्र.क्र.३२७/४अ
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक
मंत्रालय, मुंबई-४०००३२
तारीख: १७ मार्च, २०१६

वाचा:

१. केंद्र शासनाने www.agricoops.nic.in या सांकेतिक स्थळावर निर्गमित केलेल्या राष्ट्रीय शाश्वत शेती अभियानाच्या मार्गदर्शक सूचना.
२. केंद्र शासनाचे पत्र १-७/२०१४-RFS-III, दिनांक ७ ऑगस्ट, २०१५.
३. शासन निर्णय क्र/२०१५-शाशेअ :प्र४/३२७.क्र.अ, दिनांक सप्टेंबर ५, २०१५
४. शासन निर्णय क्र४/३२७.क्र.प्र/२०१५-शाशेअ :अ, दिनांक ८ सप्टेंबर, २०१५.
५. वित्त विभागाचे परिपत्रक क्रमांक अर्थस३-अर्थ/८५.क्र.प्र/२०१५-, दिनांक १७ एप्रिल, २०१५.
६. वित्त विभागाचे परिपत्रक क्रमांक अर्थस.क्र.प्र/२०१५-१११३-अर्थ/, दिनांक ३० जून, २०१५
७. केंद्र शासनाचे पत्र F.No.२-१/२०१५-RFS-III, दिनांक ९ नोव्हेंबर, २०१५.
८. शासन निर्णय क्र४/३२७.क्र.प्र/२०१५-शाशेअ :अ, दिनांक २१ नोव्हेंबर, २०१५.
९. वित्त विभागाचे परिपत्रक क्रमांक अर्थस३-अर्थ/८५.क्र.प्र/२०१५-, दिनांक १२ जानेवारी, २०१६ व दिनांक १६ जानेवारी, २०१६.
१०. केंद्र शासनाचे पत्र No.१-७/२०१४-RFS-III, दिनांक फेब्रुवारी, २०१६.
११. कृषि आयुक्तालयाचे पत्र जा.क्र./कृआआ/कोक्षेवि/प्रक्र-०८/२२/२०१६, दि.२९ फेब्रुवारी, २०१६

प्रस्तावना

सन २०१४-१५ मध्ये केंद्र पुरस्कृत राष्ट्रीय शाश्वत शेती अभियानांतर्गत अवर्षण प्रवण क्षेत्र विकास कार्यक्रम (RAD) घटक राबविण्यात आला. सन २०१४-१५ मध्ये सदर घटकासाठी केंद्र शासनाचे १००% अनुदान होते. सन २०१५-१६ पासून केंद्र शासनाने राष्ट्रीय शाश्वत शेती अभियानांतर्गत - अवर्षण प्रवण क्षेत्र विकास कार्यक्रम कृषि उन्नती योजनेचा उप कार्यक्रम म्हणून राबविण्याचे निश्चित केले. केंद्र शासनाने संदर्भाधीन अ.क्र.२ येथील पत्रान्वये केंद्र:राज्य हिस्सा ५०:५० याप्रमाणे केंद्र हिस्सा ३०.२४ व राज्य हिस्सा ३०.२४ अशा एकूण रु.६०.४८ कोटी रक्कमेच्या कार्यक्रमास प्रशासकीय मान्यता दिली. त्यानुसार संदर्भाधीन अ.क्र.३ येथील दि. ५ सप्टेंबर, २०१५ चा शासन निर्णयान्वये प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली. संदर्भाधीन अ.क्र. ७ येथील पत्रान्वये, केंद्र शासनाने, सन २०१५-१६ पासून सदर घटकासाठी केंद्र व राज्य हिश्याचे प्रमाण ६०:४० राहिल, असे कळविले आहे. तथापि, केंद्र हिश्याचा कार्यक्रम मंजूर निधीच्या मर्यादेतच राहिल, असे केंद्र शासनाने दि.२८ ऑक्टोबर, २०१५ च्या पत्रान्वये कळविले आहे.

त्यानुसार सन २०१५-१६ या वर्षासाठी केंद्र हिश्यापोटी रुपये ३०.२४ कोटी व राज्य हिश्यापोटी रुपये २०.१६ कोटी असा एकूण रुपये ५०.४० कोटी एवढ्या रकमेचा कार्यक्रम राहिल.

केंद्र शासनाने दिनांक ५ ऑगस्ट २०१५ च्या पत्रान्वये पहिल्या हप्त्यापोटी सर्वसाधारण प्रवर्गासाठी रुपये ११.८२ कोटी, अनुसूचित जातीसाठी रुपये १.७७ कोटी व अनुसूचित जमातीसाठी रुपये १.४१ कोटी असा एकूण रुपये १५.०० कोटी एवढा निधी वितरित केलेला आहे. केंद्र शासनाने वितरीत केलेला निधी दिनांक ८ सप्टेंबर, २०१५ च्या व दिनांक २१ नोव्हेंबर, २०१५ च्या शासन निर्णयान्वये अनुक्रमे रु.१०.०० कोटी व रु.४.५० कोटी याप्रमाणे वितरीत करण्यात आला आहे. केंद्र हिश्याच्या प्रमाणात राज्य हिश्याचा रु.१०.०० कोटी निधी उपलब्ध करून देण्यात आला आहे.

केंद्र शासनाने दिनांक निरंक फेब्रुवारी, २०१६ च्या पत्रान्वये दुस-या हप्त्यापोटी सर्वसाधारण प्रवर्गासाठी रुपये ७.५० कोटी व अनुसूचित जातीसाठी रुपये २.५० कोटी असा एकूण रुपये १०.०० कोटी एवढा निधी वितरित केलेला आहे. सदर निधी व त्याप्रमाणात राज्य हिश्यापैकी रु.६.६६ कोटी असा एकूण रु.१६.६६ कोटी एवढा निधी वितरीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय

कृषि उन्नती योजनेंतर्गत राष्ट्रीय शाश्वत शेती अभियान - अवर्षण प्रवण क्षेत्र विकास (RAD) हा घटक सन २०१५-१६ मध्ये राज्यात राबविण्यासाठी केंद्र हिश्यापोटी रु.१०.०० कोटी (रु.दहा कोटी फक्त) व त्या प्रमाणात राज्य हिश्यापोटी रु.६.६६ कोटी (अक्षरी रुपये सहा कोटी सहासष्ट लाख फक्त) अशा एकूण रु.१६.६६ कोटी (अक्षरी रुपये सोळा कोटी सहासष्ट लाख फक्त) एवढ्या रकमेच्या कार्यक्रमास वित्तीय मान्यता देण्यात येत आहे.

२ सदर निधीचे संवर्गनिहाय वितरण खालीलप्रमाणे राहिल:-

अ.क्र.	संवर्ग	केंद्र हिस्सा	राज्य हिस्सा
१	सर्वसाधारण	७.५०	५.००
२	अनुसूचित जाती	२.५०	१.६६
३	अनुसूचित जमाती	०.००	०.००
	एकूण	१०.००	६.६६

३. सदर योजनेंतर्गत मंजूर केलेला रु.१६.६६ कोटी (अक्षरी रुपये सोळा कोटी सहासष्ट लाख फक्त) एवढा निधी खालील लेखाशिर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा व सन २०१५-१६ च्या मंजूर तरतूदीतून भागविण्यात यावा.

लेखाशिर्षः

मागणी क्र. D-३

२४०१, पिक संवर्धन

१०९, विस्तार व प्रशिक्षण

०१- माहिती व प्रसारण

(०१)(५१)- अवर्षण प्रवण क्षेत्र विकास कार्यक्रम (केंद्र हिस्सा)
(२४०१ ९५५४) ३३, अर्थसहाय्य

४. सदर निधीचा विनियोग करताना संदर्भाधीन अ.क्र.१ येथील राष्ट्रीय शाश्वत शेती अभियानाच्या मार्गदर्शक सूचना तसेच संदर्भाधीन अ.क्र.३ येथील शासन निर्णयातील अटी व शर्ती व केंद्र शासनाच्या संदर्भाधीन अ.क्र.१० येथील पत्रातील अटी व शर्तीचे काटेकोरपणे पालन करण्यात यावे.
५. या योजनेचा आर्थिक व भौतिक मासिक प्रगती अहवाल त्या पुढील महिन्याच्या १० तारखेपर्यंत केंद्र शासनाला व राज्य शासनाला सादर होईल, याची दक्षता घ्यावी.
६. सदर योजनेच्या वार्षिक खर्चाचे लेखापरीक्षण करून सदरचा अहवाल व उपयोगिता प्रमाण पत्र केंद्र शासनास पुढील वर्षाच्या जून अखेर पर्यंत पाठविण्यात यावे.
७. मंजूर निधीचे जिल्हानिहाय वितरण करण्यास तसेच खर्चावर नियंत्रण ठेवण्यासाठी कृषि संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना राज्य नियंत्रक म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. तसेच सदर योजनेतर्गत मंजूर केलेला निधी आहरीत व संवितरीत करण्याचे अधिकार कृषि आयुक्तालय स्तरावर सहाय्यक संचालक, लेखा-१, विभागीय कृषि सहसंचालक कार्यालयातील लेखा अधिकारी, जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी कार्यालयातील लेखा अधिकारी, उपविभागीय कृषि अधिकारी व तालुका कृषि अधिकारी यांना प्राधिकृत करण्यात येत आहे.
८. सदर शासन निर्णय वित्त विभागाच्या दिनांक १७ एप्रिल, २०१५ च्या परिपत्रकातील अटींची पूर्तता करून निर्गमित करण्यात येत आहे.
९. सदर शासन निर्णय वित्त विभागाच्या संदर्भाधीन अ.क्र. ६ येथील दिनांक ३० जून, २०१५ व अ.क्र. १० येथील १६ जानेवारी, २०१६ च्या परिपत्रकान्वये प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकाराचा वापर करून निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१६०३१७१६०८०७६१०१ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(उ.म.मदन)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १) आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे (१० प्रती)
- २) संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
- ३) मा.अ.मु.स. (कृषि) यांचे स्विय सहाय्यक
- ४) प्रधान सचिव (ग्रामविकास), ग्रामविकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२

- ५) प्रधान सचिव (ला.क्षे.वि.), जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
- ६) प्रधान सचिव (रोहयो व जलसंधारण), ग्रामविकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
- ७) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य कृषि उद्योग विकास महामंडळ, अंधेरी, मुंबई.
- ८) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य बियाणे महामंडळ, अकोला.
- ९) जिल्हाधिकारी (सर्व)
- १०) मुख्य कार्यकारी अधिकारी (सर्व जिल्हा परिषदा)
- ११) सर्व संचालक, कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- १२) संचालक, महाराष्ट्र राज्य बीज प्रमाणीकरण यंत्रणा, अकोला
- १३) सर्व विभागीय कृषि सहसंचालक
- १४) जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी (सर्व)
- १५) सर्व प्रकल्प संचालक (आत्मा)
- १६) सर्व कृषि विकास अधिकारी/सर्व उपविभागीय कृषि अधिकारी/सर्व तालुका कृषि अधिकारी/सर्व मंडळ कृषि अधिकारी
- १७) सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी
- १८) महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखा परीक्षण) महाराष्ट्र -१/२ मुंबई/नागपुर
- १९) संचालक, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई
- २०) संचालक, लेखा व कोषागार, मुंबई
- २१) मुख्य लेखा परीक्षक, स्थानिक निधी लेखा, नवी मुंबई, वाशी.
- २२) उप मुख्य लेखा परीक्षक, स्थानिक निधी लेखा, कोकण/ नाशिक/ पुणे/ औरंगाबाद/ अमरावती/नागपुर
- २३) उप संचालक, लेखा व कोषागारे कोकण/नाशिक/पुणे/औरंगाबाद/अमरावती/नागपुर
- २४) सर्व कार्यासने व पर्यवेक्षिय अधिकारी (कृषि) कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
- २५) निवडनस्ती.